

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

KALEVAGATAN 6 - HELSINGFORS
Telefon (växel) 64 25 11 Postgiro 120811
Affärsbankerna Andelskassorna Sparbankerna konto 5041

Cirkulär nr 10/63

29.5.1963

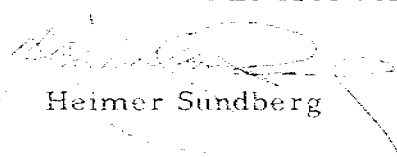
Till de pensionsanstalter, som bedriver verksamhet
i enlighet med lagarna om pension för arbetstagare

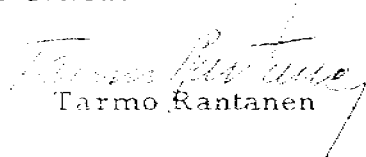
Ärende: tillämpningen av stadgandena i § 23 APL

Härmed tillsändes pensionsanstalterna till kännedom en promemoria angående förverkligandet av arbetstagares rätt att välja mellan underhåll enligt § 5 lagen om socialhjälp och arbetspension. Promemorian har godkänts av Pensionsskyddscentralens styrelse. Tillika medföljer en förnyad blankett för ansökan om pension ävensom blankett, medelst vilken arbetsgivaren meddelar till pensionsanstalten om, att arbetstagaren valt underhåll enligt § 5 lagen om socialhjälp i stället för arbetspension. Pensionsskyddscentralens styrelse har fastställt vardera blanketten att tagas i användning omedelbart. Pensionsanstalterna borde sträva till att snarast möjligt taga i bruk den pensionsansökningsblanketten. Den tidigare ansökningsblanketten bör i varje fall tagas ur bruk den 1.7.1964.

Pensionsanstalterna kan själva låta trycka ovan nämnda blanketter, varvid de till storlek, uppställning och innehåll bör helt överensstämma med modellblanketterna. Det fria utrymmet i övre vänstra hörnet står till pensionsanstalternas förfogande för namn och andra eventuellt önskade uppgifter. Då själva blanketten tryckes, bör pensionsanstalten för den utverka Pensionsskyddscentralens godkännande. Blanketterna kan mot ersättning även erhållas från Pensionsskyddscentralen. Ovannämnda anteckningar i övre hörnet kan då på begäran införas i den form pensionsanstalten önskar.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Heimer Sundberg

Tarmo Rantanen

Bilagor:

Valgruppens promemoria

blankett för ansökan om pension

anmälningsblankett angående val av underhåll enligt § 5 lagen om socialhjälp

Förverkligandet av rätten att välja mellan i 5 § la-
-----
gen om socialhjälp avsett underhåll och arbetspension

Jämlikt 23 § APL har arbetstagare, vars i denna lag avsedda arbetsförhållande begynt före lagens ikraftträdande och beträffande vilken det första pensionsfallet inträffat inom 10 år från lagens ikraftträdande, sedan pensionsfallet inträffat rätt att välja antingen i 5 § lagen om socialhjälp avsett underhåll eller pension enligt APL. Enligt 1 § 1 mom. KAPL tillämpas ovannämnda stadgande även då pension enligt KAPL utgör det ena alternativet.

Pensionsskyddscentralens styrelse har tillsatt en arbetsgrupp för att utreda till förverkligandet av ovannämnda valrätt hörande detaljer. Arbetsgruppen har enmält utsett vid följande.

A. Föresättningar för underhåll enligt 5 § lagen om socialhjälp

Beträffande förutsättningarna för arbetsgivares i 5 § lagen om socialhjälp stadgade underhållsskyldighet bör i detta sammanhang följande observeras:

1) Arbetstagarerna bör, sedan han fyllt 20 år, med eller utan avbrott ha varit hos samma arbetsgivare eller tjänat i samma rörelse eller företag minst 20 år. Härvid föranleder ombyte av rörelsens eller företagets ägare eller innehavare icke någon ändring i rätten till underhåll. Skyldigheten att erlagga underhållet kan, "där så skäligen prövas" åvila arbetsgivarrens arvingar liksom även, ifall rörelsen eller företaget övergås i nya händer, dess förra ägare.

Vissa i samma bransch verksamma arbetsgivare har inbördes avtalat om ordläggande av underhåll även då arbetstagarerna varit sammanlagt minst den ovan avsedda tiden i två eller flera i avtalet delaktiga arbetsgivares tjänst. I sådant fall grundar sig arbetstagarernas rätt till underhåll på avtalet och ej på 5 § lagen om socialhjälp, varför stadgandet i 23 § APL om valrätt icke härvid kan tillämpas.

2) Arbetstagarerna bör under arbetsförhållandet ha förlorat sin arbetsförmåga i sådan utsträckning, att han icke kan försörja sig genom arbete. Kan arbetstagarerna försörja sig själv men icke sin familj, är arbetstagarerna icke underhållsskyldiga. Arbetsförmågan kan anses ha nedgått i tillräcklig utsträckning åtminstone då arbetstagarerna beviljats invaliditetspension enligt folkpensionslagen. Då i 5 § lagen om socialhjälp avses varaktig förlust av arbetsförmåga, kan den i 23 § APL avsedda valrätten blott i undantagsfall ifrågakomma, när såsom pensionsfall enligt APL arbetstagarerna beviljats enligt folkpensionslagen utgående sjukpension.

3) För erhållande av underhåll förutsättes, att arbetstagarerna icke kan erhålla sin underköst av egna medel eller genom makts eller barns omvårdnad. I fall arbetstagarernas möjligheter i detta avseende senare förbättras, kan underhållet minska eller helt indragas. Likaså kan en förhöjning av underhållet senare ifrågakomma, om förhållandena försämrats. Med arbetstagarernas egna medel avses även försägenhetsrättsliga fördelar som han erhållit, bl.a. folkpension samt på grund av olycksfalls- eller trafikförsäkring utgående pension eller fortgående ersättning. Då i 5 § lagen om socialhjälp icke uttryckligen stadgas, att arbetstagarerna, som på grund av samma arbetsförhållande erhåller arbetspension, icke har rätt till underhåll, kunde det göras gällande, att arbetstagarerna, som erhåller arbetspension, har i andra hand rätt till underhåll enligt 5 § lagen om socialhjälp, försovitt arbetspensionen och övriga tillgångar icke förslår

till hans utkomst. Enär emellertid i 23 § APL förutsättes, att arbetstagarne väljer mellan arbetspension eller underhåll enligt 5 § lagen om socialhjälp, bör det anses, att arbetsgivaren icke längre är skyldig att erlagga underhåll åt arbetstagarne, som valt arbetspensionen.

4) Arbetstagarne har ej rätt till i 5 § lagen om socialhjälp utgående underhåll, ifall hans företa arbetsförhållande begynt förr sedan APL trätt i kraft, ej heller, även om det företa arbetsförhållandet skulle ha begynt tidigare, ifall i APL avsett pensionsfall inträffat sedan 10 år förflutit från lagens ikraftträdande. Har således pensionsfallet inträffat 1.7.1972 eller därefter, äger arbetstagarne ej längre på grund av detsamma rätt till underhåll enligt 5 § lagen om socialhjälp.

5) Arbetstagarne har ej rätt till i 5 § lagen om socialhjälp avsett underhåll, om han avsikteligt ådragit sig förlust av arbetsförmågan eller tillskyndat den genom brottslig verksamhet, lättsinnigt levande eller annat grovt villand. I rättspraxis har det även ansetts, att arbetstagarne ej äger rätt till underhåll enligt 5 § lagen om socialhjälp, om arbetsförhållandet utmanat på grund av sjukdom, som ej tillräknas arbetstagarne, och som icke är av sådan art och omfattning som rättligen arbetsgivaren ett omedelbart ska arbetsavtala.

B. Företstjänstningarna för i 13 § APL avsedda valrätt

Såsom redan i förra konstaterades, stadgas i 13 § APL, att om det föreslås pensionsfallet inträffat inom 10 år från lagens ikraftträdande, arbetstagarne har rätt att välja antingen underhåll enligt 5 § lagen om socialhjälp eller arbetspension. Sådant val kan naturligtvis ej ifrågakomma, om arbetstagarne icke enligt 5 § lagen om socialhjälp äger rätt till underhåll. I sistnämnda lagrum stadgas, såsom ovan sagts, att om pensionsfallet, vilket i ordningen har 7 år, inträffat, sedan 10 år förflutit från APL:s ikraftträdande, arbetstagarne icke på grund av det-

samma äger rätt till underhåll av sin arbetsgivare. Vid sådant förhållande skulle ordet "Först" i 23 § AFL bli utan saklig betydelse, om det icke skulle anses ävda, att rätten att välja ifrågakommer blott i samband med det första pensionsfallet enligt AFL. Vid lagens stiftande har uppenbarligen sådana fall varit i åtanke, då arbetstagarans invaliditet blir varaktig. Det kan emellertid antäffas, att arbetsförmågan återställs och arbetstagaran återinträder i sin förra arbetsgivares tjänst. Arbetstagaran har, då han första gången blev berättigad till invalidpension enligt AFL, exempelvis varit blott 19 år i den sista arbetsgivarens tjänst, varvid han icke har i 5 § lagen om socialhjälp avsedd rätt till underhåll och således kan välja blott arbetspension. Återinträder han sedermera, efter det arbetsförmågan återställts, i samma arbetsgivares tjänst och inträffar nytt pensionsfall efter det han tjänstgjort hos denna arbetsgivare sammanlagt mera än 25 år, torde det icke kunna anses, att 23 § AFL utsträngt honom från möjligheten att då välja antingen underhåll enligt 5 § lagen om socialhjälp eller arbetspension. Stadgeutskottet i 23 § AFL torde böra tilläta så, att den avsedda rätten att välja avslutar sig till det första pensionsfall, vid vars inträffande arbetstagaran har valmöjlighet.

Pensionsfall har inträffat, då arbetstagaran blivit berättigad att erhålla ålders- eller invalidpension. Detta bör bedömas enligt de till ifrågavarande arbetsförhållande hörande villkoren för valdatorat pensionskydd. Är således åldern för ålderspension i villkoren lägre än 65 år eller förutsättningarna för erhållande av invalidpension lindrigare än förutsättningarna för minialskyddet, bör pensionsfallets inträffande bedömas enligt dem. Har pensionskydd ej ännu anordnats, iakttas villkoren för minialskyddet.

Man kan tänka sig ett sådant fall, att arbetstagaran har rätt till underhåll enligt 5 § lagen om socialhjälp redan förrän det första

i APL förutsatta pensionsfall inträffat. Arbetstagaren kan bli oförmögen att försörja sig genom arbete och erhålla underhåll enligt lagen om socialhjälp av sin arbetsgivare, även om hon icke beviljats folkpension på grund av invaliditet t.ex. på den grund, att hon ej ansökt om sådan eller att ansökan förkastats. I dylika fall kan den omständigheten, att arbetstagaren redan erhållit underhåll av sin arbetsgivare, icke hindra honom från att välja arbetspensionen da pensionsfall enligt APL sedermera inträffar, ty det kan icke anses, att han träffade sitt val, förrän han haft möjlighet att välja.

C. Verkställandet av valet och detsamma konsekvenser

i. Allmänt

I normala fall klargör arbetstagaren, sedan pensionsfall inträffat, för sig själv, vilketdera alternativet, arbetspension eller underhåll enligt 5 § lagen om socialhjälp, som är för honom fördelaktigare, och meddelar om sitt val genom att ansöka om näpordens alternativet. För valet kan arbetstagaren till pensionanstalten lämna en förhandsmeddelande om arbetspensionens val. Detta förhandsmeddelande ges icke i förm av ett beslut, som det kan ej överklagas. Men om det dock utgör grund för arbetstagarens val, torde det böra anses, att pensionsanstalten förnavitt, den sedermera vid pensionsfrågans avgörande skulle komma till ett för arbetstagaren ofördelaktigare resultat, är skyldig att därom underätta arbetstagaren och bereda honom tillfälle att återtaga sin ansökan, förrän beslutet utfärdas.

Då arbetstagare, som icke uppnått åldern för ålderspension, erhållit underhåll av sin arbetsgivare redan förrän honom beviljats invaliditetspension enligt folkpensionslagen och således före i APL förutsatt pensionsfall, behöver han ej lämna ny ansökan, ifall han, sedan pensionsfall inträffat, väljer underhåll enligt 5 § lagen om social-

hjälp. I dylika fall bör arbetsgivaren anses vara berättigad att fordras, att arbetstagaren träffar sitt i 2 a § AFL förutsatta val, förhållande arbetsgivaren fortsätter utläggandet av underhåll. Då arbetstagaren meddelar arbetsgivaren, att han väljer underhåll enligt 5 § lagen om socialhjälp, bör han inlämna sådant skriftligt intyg, som nämns nedan i kap. E. Det är möjligt, att arbetsgivaren icke omedelbart erlar, att ifrågakvarande pensionsfall inträffat, och arbetstagaren kan utgången av oförståelse eller av annan orsak underlåta att anmäla därom. Härvid torde det kunna anses, att om arbetstagaren icke inom skäligbefunnen tid meddelat sin arbetsgivare om sitt val eller inlämnat ansökan om arbetspension, han konkludent valt det underhåll enligt 5 § lagen om socialhjälp han redan erhållit.

Öfverträffande valets rättsverknningar kan såsom allmän regel konstateras, att de börjar omedelbart sedan valet skett, men om valet icke leder till avsett resultat, dvs. om arbetstagaren icke erhåller ansökt pension eller underhåll, återgår valets konsekvenser. Förkastad pensionsansökan, utspädd beakt., att pensionsfall icke ännu inträffat eller att arbetstagaren icke valt i arbetspensionslagens förutsett pensionsrätt. Valet kan då ej heller ha haft några rättsliga konsekvenser. Samma regel gäller även val enligt 5 § lagen om socialhjälp.

Förhållande ansökan om pension eller underhåll lett till resultat och således beslut med anledning av ansökan fattats eller underhåll börjat utgå, är arbetstagaren berättigad att återtaga sin ansökan, varvid både valalternativen ännu står honom till buds. Däremot är dylikt återtagande utan effekt, sedan pensionsbeslut givits. Beviljad arbetspension kan icke indragas på den grund, att pensionstagararen önskar avstå från densamma. Pensionstagararen kan underlåta att lyfta pensionsrätten, varvid rätten till den i sinom tid preskriberas, men på detta sätt blir han icke berättigad till underhåll enligt 5 § lagen om social-

hjälp. I motsvarighet härtill kan arbetstagarne, som valt och erhållit i 5 § lagen om socialhjälp förutsatt underhåll, lösa vänen att övergå från underhållet erhålla rätt till arbetspension.

I särskilda och särskilda utvalda fall för pensionsbörjan är beräknad av tiden för anställningen (KBL + 5 § m.m.), kan arbetstagarne ha anledning att inlämna villkorlig pensionsansökan, varvid han således meddelar, att han väljer arbetspension på villkor, att den är av viss storlek. Om pensionsanstalten då konstaterar, att villkoret ej blir uppfyllt, skall den därom meddela till arbetstagarne och samtidigt för honom reservera skälig tid, inom vilken han bör meddela, huruvida han det saktat önskar vidbli sin ansökan. Pensionsanstalten har skäl att samtidigt framhålla, att ansökan anses ha förfallit, om sagda meddelande inte görs inom den föreskrivna tiden.

4. Konsekvenserna av val av arbetspension

Då arbetstagarne, beivrat om sin valrätt, ansökt om arbetspension och varit förutsattlag, att verkningarna av detta val inte åtgärdas till dess de varit anställda arbetare, beviljas arbetspension helt och hållet till dem i 5 § lagen om socialhjälp avsedda underhållsskyldigheter gentemot dessa arbetstagarne, och denna har rättslig utvärde tillämpningen av 5 § lagen om socialhjälp.

Har arbetsgivarne orlagt underhåll enligt 5 § lagen om socialhjälp sedan förrän pensionsfall inträffar, upphör hans betäckningskyldighet samtidigt som pensionsansökan görs. Har arbetsgivarne ännu därefter orlagt underhåll förrän han fått vetskap om ansökan, kan han efter det valet blivit återkallat beträffande dylika understödsbelopp av arbetstagarne kräva återgång av ogrundad fördel. Däremot bör det anses, att arbetsgivarne inte kan återindriva någon orlagt underhåll för den tid, för vilken arbetspension eventuellt beviljas retroaktivt förrän ansökan görs.

3. Konsekvenserna av val av i 6 § lagen om socialhjälp avsett
invalidfall

Om arbetstagarne hos sin arbetsgivare ansökt om i 6 § lagen om socialhjälp avsett invalidfall, befrias pensionsansattlan från skyldigheten att till honom erbjuda enligt arbetspensionslagarna utgående pension på grund av det ifrågakommande pensionsfallet. Befrielsen är oberoende av, hurvida pensionsersättnen till arbetsgivaren erlagt i 23 § APL avsedda fondandel. Pensionsansattlan befrias blott från det av pensionsfallet ifrågakommande ansvar, i samband med vilket valet skett. Ifall befriselsen gällde invalidpension och arbetstagarens arbetsförmåga senare återställes före pensionsåldern, är arbetstagarerna på grund av nytt invalid- eller ålderspensionsfall berättigade till arbetspension. Av stadparerna i 23 b APL följer, att arbetstagarne i samband med senare pensionsfall icke längre har valmöjligheten, utan det enda alternativet är då arbetspension.

Italiakt 4 i lagen om APL förklarar invalidpension till ålderspension, såvida den inte utgår innan pensionsåldern. Utgångspunkt tilltagas även på sådant sätt angående invalidpension. I tylikt fall, då invalidpension eventuellt ifrågakommer till ålderspension, kan man icke vid tillämpningen av 23 b APL anså, att frågan är om nytt pensionsfall. Om sådana arbetstagarne, sedan han blivit berättigad till invalidpension, valt i 6 § lagen om socialhjälp avsett invalidfall, blir han ej berättigad till arbetspension efter att ha nått pensionsåldern. En förutsättning är likväl, att arbetstagarerna icke seder tiden blivit på sådant sätt arbetsföry, att invalidpension, ifall han hade valt denna, hade bort indragas före pensionsåldern.

Konsekvenserna av nytt pensionsfall ifrågakommer endast då arbetstagarerna första gången skulle ha varit berättigade till invalidpension. Tillämpning på arbetstagarerna enligt APL, kan nytt

pensionsfall inträffa blott då arbetstagararen på grund av invaliditet beviljas folkspension indragits. Ej heller härvid är det fråga om nytt pensionsfall, om folkspensionsansökan enligt 31 § 1 mom. FPL på grund av att den sjukdom, som utlöste invaliditeten, förvärrats, förordnas att indragen pension ånyo skall utbetalas. Om i fråga om utgåendet av invalidpension bättre villkor föreligger beträffande arbetstagararen än minivillkoren enligt APL eller villkoren enligt KAPL, förslår enbart den omständigheten, att folkspensionen däremellan varit indragen, icke som utredning om, att fråga är om nytt pensionsfall. Därjämte bör det utredas, att arbetspensionen, ifall arbetstagararen hade valt denna, hade bort indragas till följd av att arbetsförmågan återkommit. Som allmän regel torde det kunna betraktas, att om arbetstagarare ånyo börjat utföra arbete, men till följd av sjukdom någons omstå från det, fråga icke är om nytt pensionsfall, om ej arbetstagararen med beaktande av begränsningsstadgandena samt 6 min-dessa regeln i APL och 800 mm:s regeln i KAPL på grund av nytt arbetsförhållande erhållit nytt till pension.

Om arbetstagararen till följd av denna pensionsfall blir berättigad till arbetspension, berökas den omständigheten, att han i samband med det första pensionsvallet varit undervald enligt 6 § lagen om socialnärhjälp, i och för sig icke påverkar av den pension som skall utgå. Tidigare brev av H. tilltjämmt i kraft. Den enda följden av det tidigare valet är, att det vid fastställandet av den nya pensionens storlek ej kan anses, att arbetstagararen tidigare erhållit invalidpension i den bemärkelse 6 § 2 och 3 mom. APL samt 7 § 2 mom. KAPL avser. Den tid, under vilken han tidigare med anledning av pensionsfall skulle ha erhållit invalidpension, kan sålunda icke tillgodoräknas honom som tjänstgöringstid, och vid beviljandet av ny invalidpension inverkar icke den omständigheten, huruvida invaliditeten förorsakas av samma sjukdom, lyta eller skada, som den första gången utgjorde grund för pensionsfall-

let, på saken förutom i fråga om tillämpningen av begränsningsstadgan-
dena.

4. Återbetalningen av fondandelen

En följd av att underrätt enligt 5 § lagen om socialhjälp valts
är även den, att arbetsgivaren i enlighet med 23 § AFL blir berättigad
att, "såframt i pensionsanstalten för arbetstagarens pensionsförmåner
bildats en fondandel för de av arbetsgivaren erlagda försäkringspremier-
nas vidkommande, erhålla denna från pensionsanstalten." Jämlikt 6.2.
punkten i de av socialministeriet fastställda särskilda grunderna för
pensionsförsäkring enligt AFL erlägges till arbetsgivaren såsom här
äsyftad fondandel den ifrågavarande pensionens kapitalvärde. Är fråga
om invalidpensionsfall, bör man även beakta möjligheten av att arbets-
förmågan återställs. Såsom den tid invalidpensionen skulle ha utgitt
beaktas i varje händelse högst den återstående tiden före pensionsaldern.
Fortgår invaliditeten ända till pensionsaldern, har arbetsgivaren rätt
att på särskild ansökan från pensionsanstalten även erälla ålderspän-
sionens kapitalvärde. Om pensionens kapitalvärde bestäms på grund av
sannolikhetskalkyler, kan invaliditetens faktiska varaktighet läsas.
Även pensionstagarens återstående livstid avviks från den förmodade ti-
den. Arbetsgivaren har icke i sådana fall rätt att erhålla tilläggsbe-
taling av pensionsanstalten, lika litet som denna kan återkräva ans en
del av det belopp den erlagt.

Arbetstagare, vars pensions kapitalvärde skall erläggas till
arbetsgivaren, har kunnat söra till flera pensionsanstalters verksam-
hetskrets. Det finns intet uttryckligt stadgande därom, huruvida ar-
betsgivaren är berättigad att erhålla hela kapitalvärdet från en enda
pensionsanstalt eller huruvida han bör ansöka om återbetalning separat
från envar pensionsanstalt. De emellertid enligt 12 § APF och 13 § KAPF
den senaste pensionsanstalten endast skulle ha dragit försorg om pensio-

nens erläggande, kan det anses, att även erläggandet av det kapitalvärde, som motsvarar pensionen, ankommer helt på samma pensionsanstalt. Det bör även anses, att pensionsanstalt, som erlagt kapitalvärdet, är berättigad att härför erhålla ersättning av de övriga pensionsanstalterna i samma ordning och på samma grunder, enligt vilka den skulle ha erhållit ersättning för erläggande av motsvarande pension.

D. Sammandrag av kapitlen B och C

Valrätt föreligger blott när arbetstagare före den 1.7.1982 för första gången vore berättigad såväl till underhåll enligt 5 § lagen om socialhjälp som till arbetspension.

Valet sker i allmänhet genom inlämnande av ansökan om pension eller underhåll. Dess verkningar börjar genast, men återgår, ifall ansökningen ej leder till positivt resultat.

Valet kan återtas, så länge det icke lett till avsett resultat, men därefter är det återkalleligt.

Har arbetstagare valt arbetspension, blir arbetsgivaren helt och slutligt befriad från sin i 5 § lagen om socialhjälp förutsatta underhållsskyldighet gentemot arbetstagaren.

Har arbetstagaren valt underhåll enligt 5 § lagen om socialhjälp, befrias pensionsanstalten från skyldigheten att till honom erlagga i arbetspensionslagarna avsedd pension med anledning av det ifrågavarande pensionsfallet, men pensionsanstalten svarar fortfarande för på grund av senare pensionsfall utgående pension.

Såsom nytt pensionsfall anses icke, att arbetstagare, som i stället för invalidpension valt i 5 § lagen om socialhjälp förutsatt underhåll och som icke under tiden blivit arbetsför, uppnår till ålderspension berättigande ålder.

Har arbetstagare valt underhåll enligt 5 § lagen om social-

hjälp, erlagges till arbetsgivaren på ansökan kapitalvärdet av den arbetspension, som varit valbart alternativ. Ansökningen göres hos den pensionsanstalt, till vars krets arbetstagaren senast hörde. Denna pensionsanstalt erlagger hela kapitalvärdet och erhåller av de övriga pensionsanstalterna ersättning i samma ordning och på samma grunder som för erläggande av motsvarande pension.

Arbetsgivare, till vilken kapitalvärdet av invalidpension erlagts, är, om invaliditeten fortgår till pensionsåldern, berättigad att av pensionsanstalten på särskild ansökan även erhålla kapitalvärdet av ålderspension.

E. Praktiska åtgärder för valsystemets genomförande

Såsom av det ovan sagda framgätt, meddelar arbetstagaren i allmänhet om sitt val genom att inlämna ansökan antingen om arbetspension eller om underhåll enligt 5 § lagen om socialhjälp. För att detta skall bli helt klart för arbetstagaren samt för att förhindra, att samtidigt både arbetspension och enligt 5 § lagen om socialhjälp utgående underhåll beviljas, borde i pensionsansökningsblanketten tilläggas en anmärkning om denna sak. Samtidigt borde plats beredas, där sökanden kan anteckna till ansökningen fogat villkor. Ansökningsblanketten borde jämväl innehålla en fråga, huruvida sökanden erhåller enligt 5 § lagen om socialhjälp utgående underhåll. Förslag rörande dessa tillägg medföljer som bilaga n:o 1.

Väljer arbetstagare i 5 § lagen om socialhjälp förutsatt underhåll, borde arbetsgivaren av honom kräva skriftligt intyg. På samma blankett borde jämväl intagas arbetsgivarens meddelande om, huru långt underhåll han, om förhållandena förblir oförändrade, kommer att giva arbetstagaren. Ytterligare borde på blanketten antecknas nödiga uppgifter för klarläggande av, hurudan arbetspension arbetstagaren alter-

nativt hade varit berättigad till. Sålunda kunde blanketten i allmänhet såsom sådan användas såsom ansökan om erläggande till arbetsgivaren av kapitalvärdet av pension. I vissa på blanketten angivna fall borde dock därjämte fordras, att arbetsgivaren genom läkarintyg eller på annat sätt för pensionsanstalten klargör, att arbetstagaren är arbetsoförmögen. Förslag till blankett följer som bilaga n:o 2.

Slutligen föreslår arbetsgruppen, att Pensionsskyddscentralen vidtager åtgärder för att fästa länsstyrelsernas uppmärksamhet vid, att förutsättning för erhållande av underhåll enligt 5 § lagen om socialhjälp är, att arbetstagare icke enligt 23 § APL valt och erhållit arbetspension.

Bilagor:

1. Förslag till ändring av pensionsansökningsblanketten.
2. Förslag till blankett, på vilken meddelas om val av underhåll enligt 5 § lagen om socialhjälp i stället för arbetspension.

ANSÖKAN OM PENSION

enligt lagen om pension för arbetstagare eller lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden

Pensionen skall sökas hos den pensionsanstalt, till vars verksamhetsområde arbetstagaren på grund av sitt senaste arbetsförhållande hörde

Anteckna ett kryss i den avsedda rutan

51 Arbetspensionskortets nummer		52 Släktnamn		Ansökan angår	
Födelseid		Förnamn		ålderspension ☐	
Födelsekommun		Föregående släktnamn		invalidpension ☐	
Sökandens nuvarande hemkommun		Sökandens postadress		Församling eller civilregister	
				Postanstalt eller penninginrättningskontor, där pensionen önskas lyfta	
När upphörde sökanden med arbete?		Sökandes nuvarande arbetsgivares namn och adress (ifall arbetsförhållandet upphört uppges den senaste arbetsgivarens namn och adress samt tiden för arbetsförhållandets upphörande).			
Svar: ..... / ..... 19.....					
Erhåller sökanden eller ansöker sökanden om folkpension?		Ifall sökanden erhåller folkpension, från vilken tidpunkt?			
Erhåller ☐ Fp-nummer*) ☐ Söker ☐		Svar: ..... / ..... 19.....			
Ålderdomspension eller rdomsstöd ☐		Har sökanden tidigare erhållit eller ansökt om folkpension? Ja ☐ Nej ☐			
Invaliditetspension eller sjukpension ☐		Erhåller maken folkpension? Ja ☐ Nej ☐			
*) Som Fp-nummer antecknas numret i pensionsbeslutets punkt »Detta nummer i Edra brev»					
Erhåller Ni eller har Ni ansökt om livränta, dagspenning eller annan fortgående ersättning på grund av trafik- eller olycksfallsförsäkring? Ersättningens månatliga belopp och dess utbetalare?					
Erhåller Ni eller har Ni ansökt om annan pension, fortgående ersättning, sjukpenning för viss tid eller annan däremot svarande ersättning? På vilken grund? Pensionens eller ersättningens månatliga belopp och dess utbetalare? Med annan pension avses här även underhåll enligt 5 § lagen om socialhjälp.					
Arbetstagare, som tjänstgjort i samma företag minst 20 år och som skulle vara berättigad till underhåll av arbetsgivaren enligt 5 § lagen om socialhjälp, kan välja antingen underhåll eller arbetspension. Pensionen är fördelaktigare, därest den ej är ansenligt mindre än underhållet. Ifall ansökningsen leder till beviljande av arbetspension, bör sökanden anses ha avstått från rätten till underhåll enligt lagen om socialhjälp.					
Denna punkt ifylles endast av sökande, som är berättigad till underhåll enligt lagen om socialhjälp:					
Jag väljer arbetspension i varje fall ☐ (Anteckna ett kryss i någondera rutan) (Obs! Det senare alternativet kan fördröja ansökningsens behandling. Begagna det endast i osäkra fall!)					
om dess belopp är minst ..... nmk/mån ☐					
Jag försäkrar, att jag redligt besvarat frågorna i denna ansökan. Samtidigt samtycker jag till, att läkare och annan person eller anstalt, som har uppgifter om sökandens hälsotillstånd, får lämna dem till pensionsanstalten.					
..... / ..... 19..... Sökandens eller förmyndarens underskrift					
Har ansökningsen undertecknats av förmyndare, bör till ansökningsen fogas intyg av förmyndarskapsnämnden eller avskrift av domstols beslut.					
Har ansökningsen undertecknats av annan än sökanden eller förmyndare, av vilken orsak?					
Bilagor till ansökningsen: ämbetsbetyg ☐ intyg om förmyndarskap ☐ utredning om arbetsförhållandena ☐ övriga bilagor ..... st.					
För erhållande av invalidpension bör sökanden granskas av läkare. Ansökes samtidigt även om folkpension, varvid härom bör meddelas läkaren, eller om sökanden på grund av invaliditet erhåller folkpension, behöver för denna ansökan icke anskaffas särskilt läkarintyg. Läkaren sänder intyget direkt till pensionsanstalten.					
Pensionsanstaltens anteckningar					

Frågorna på denna sida besvaras endast av den, som söker invalldpension

1. a) Sökanden har för denna pensionsansökan blivit undersökt av läkare _____ den ____ / ____ / 19 ____ Läkarens namn och adress:	
b) Ifall läkarundersökning icke verkstälts, av vilken orsak?	
2. Ert egentliga yrke? (noggrann redogörelse för arbetets art)	
3. a) Sjukdom, lyte eller skada, som förorsakat arbetsoförmågan?	
b) När har sjukdomen börjat eller lytet eller skadan uppkommit?	År: _____ Månad: _____
4. a) Vilka symptom eller besvär förorsakar sjukdomen, lytet eller skadan? Vilka kroppsdelar är skadade och skadans natur?	
b) Framkallar sjukdomen anfall? Hurudana är anfällen och huru ofta uppträder de? Huru länge pågår de? För huru lång tid måste Ni på grund av dem avbryta Ert arbete?	
5. a) Har Ni därjämte annan sjukdom, lyte eller skada?	
b) Sedan när?	År: _____ Månad: _____
6. Har Ni efter att ha avslutat Ert stadigvarande arbete varit i tillfälligt arbete? I hurudant arbete? Arbetsgivaren? Tjänstgöringstiden och arbetslönen?	
7. Sedan när har Ni varit arbetsoförmögen?	År: _____ Månad: _____
8. a) Har sjukdomen eller skadan, som förorsakat arbetsoförmågan behandlats: av läkare? (namn och år, då vård erhöles), på sjukvårdsanstalt? (namn och tid för sjukhusvistelsen)	
b) Av vilken läkare behandlas Ni nu eller har Ni senast blivit behandlad (när)?	
9. Har sjukdomen, lytet eller skadan uppkommit vid trafikolycka eller genom annan olyckshändelse? Kortfattad redogörelse för olyckshändelsen.	

Tilläggsuppgifter

ELÄKEHAKEMUS

työntekijäin eläkelain tai lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain mukaista eläkettä varten

Eläkettä on haettava siltä eläkelaitokselta, jonka piiriin työntekijä viimeisen työsuhteensa perusteella kuului

Merkitäkää rasti tarkoitettuun ruutuun

51 Työeläkekortin numero		52 Sukunimi		Hakemus koskee	
Syntymäaika		Etunimet		vanhuuseläkettä ☐	
Syntymäkunta		Edellinen sukunimi		työkyvyttömyyseläkettä ☐	
Hakijan nykyinen asuinkunta		Hakijan postiosoite		Seurakunta tai siv.rek.	
Milloin hakija lopetti työnteon?		Hakijan nykyisen työnantajan nimi ja osoite (jos työsuhde on päättynyt on ilmoitettava viimeisen työnantajan nimi ja osoite sekä työsuhteen päättymisajankohta).			
Vastaus: ..... / ..... 19.....					
Saako tai hakeeko hakija kansaneläkettä?		Jos hakija saa kansaneläkettä, mistä ajankohdasta lukien?			
Saa ☐ Ke-numero*)		Hakee ☐		Vastaus: ..... / ..... 19.....	
Vanhuuseläkettä tai huudentukea ☐				Onko hakija aikaisemmin saanut tai hakenut kansaneläkettä?	
Työkyvyttömyyseläkettä tai sairauseläkettä ☐				Kyllä ☐ Ei ☐	
				Saako puoliso kansaneläkettä?	
				Kyllä ☐ Ei ☐	
*) Ke-numeroksi merkitään eläkepääätöksen kohdassa "Tämä numero kirjeisiin" oleva numero					
Saatteko tai oletteko hakenut elinkor-koa, päivärahaa tai muuta jatkuvaa korvausta liikenne- tai tapaturmavakuutuksen perusteella? Korvauksen määrä kuukaudessa ja sen maksaja?					
Saatteko tai oletteko hakenut muuta eläkettä tai jatkuvaa korvausta taikka määräraikaista sairauspäivärahaa tai muuta siihen verrattavaa korvausta? Millä perusteella? Eläkkeen tai korvauksen määrä kuukaudessa ja sen maksaja? Muuna eläkkeenä pidetään tässä myös huoltoapulain 5 §:n mukaista elatusta.					
Työntekijä, joka on palvelut samassa yrityksessä vähintään 20 vuotta ja jolla olisi oikeus huoltoapulain 5 §:n mukaiseen elatukseen työnantajalta, voi valita joko elatukseen tai työeläkkeen. Eläke on edullisempi, jollei se ole huomattavasti elatusta pienempi. Jos hakemus johtaa työeläkkeen myöntämiseen, hakijan on katsottava luopuneen oikeudestaan huoltoapulain mukaiseen elatukseen.					
Tämän täyttää vain huoltoapulain mukaiseen eläkkeeseen oikeutettu hakija:					
Valitsen työeläkkeen		joka tapauksessa ☐		(Huom! Jälkimmäinen vaihtoehto voi hidastuttaa hakemuksen käsittelyä. Käyttäkää sitä vain epävarmassa tapauksessa!)	
		jos sen määrä on vähintään ..... nmk/kk ☐		kumpaankin ruutuun ☐	
Vakuutan rehellisesti vastanneeni tässä hakemuksessa esitettyihin kysymyksiin. Samalla suostun siihen, että lääkäri ja muu henkilö tai laitos, jolla on tietoja hakijan terveydentilasta, saavat niitä eläkelaitokselle antaa.					
				..... / ..... 19..... Hakijan tai holhoojan allekirjoitus	
Jos holhooja on allekirjoittajana, on hakemukseen liitettävä holhouslautakunnan todistus tai jäljennös oikeuden päätöksestä.					
Jos hakemuksen on allekirjoittanut muu kuin hakija tai hänen holhoojansa, mistä syystä?					
Hakemuksen liitteinä: virkatodistus ☐ holhousodistus ☐ selvitys työsuhteista ☐ muita liitteitä ..... kpl					
Työkyvyttömyyseläkettä varten on hakijan käytävä lääkärintarkastuksessa. Jos samanaikaisesti haetaan myös kansaneläkettä, jolloin tästä on ilmoitettava lääkärille, tai jos hakija jo saa työkyvyttömyyden perusteella kansaneläkettä, ei tätä hakemusta varten tarvitse hankkia erillistä lääkärin-todistusta. Lääkäri lähettää todistuksensa suoraan eläkelaitokselle.					
Tämä tila on varattu eläkelaitoksen merkinnöille					

Tällä sivulla oleviin kysymyksiin vastaa vain työkyvyttömyyseläkkeen hakija

1. a) Hakija on tätä eläkehakemusta varten käynyt lääkärin tarkastettavana ...../..... 19..... Lääkärin nimi ja osoite:	
b) Ellei lääkärintarkastusta ole toimitettu, niin mistä syystä?	
2. Mikä on varsinainen ammattinne? (työn laatu selostettava tarkasti)	
3. a) Sairaus, vika tai vamma, joka on aiheuttanut työkyvyttömyyden?	
b) Milloin sairaus on alkanut tai vika tai vamma syntynyt?	Vuosi: Kuukausi:
4. a) Mitä oireita tai vaivoja sairaus, vika tai vamma aiheuttaa? Mitkä ruumiinosat ovat vialliset ja miten?	
b) Aiheuttaako sairaus kohtauksia? Minkälaisia kohtaukset ovat ja kuinka usein niitä sattuu? Kuinka kauan ne kestävät? Miten pitkäksi ajaksi Teidän on niiden takia keskeytettävä työnne?	
5. a) Onko Teillä lisäksi muu sairaus, vika tai vamma?	
b) Mistä lukien?	Vuosi: Kuukausi:
6. Oletteko lopetettuanne vakinaisen työnteon ollut tilapäisissä töissä? Millaisessa työssä? Työnantaja? Työssäoloaika ja työpalkka?	
7. Mistä ajankohdasta alkaen olette ollut työkyvytön?	Vuosi: Kuukausi:
8. a) Työkyvyttömyyden aiheuttanutta sairautta tai vammaa hoitaneet lääkärit? (nimet ja hoitovuodet), sairaanhoitolaitokset? (nimet ja sairaalassaoloajat)	
b) Kenen lääkärin hoidossa nyt olette tai viimeksi olette ollut (milloin)?	
9. Onko sairaus, vika tai vamma syntynyt liikenneonnettomuudessa tai muutoin tapaturmaisesti? Lyhyt selostus onnettomuudesta.	

Lisätietoja varten

MEDELLENDE OM VAL AV I 5 § LAGEN
OM SOCIALHJÄLP AVSETT UNDERHÅLL
I STÄLLET FÖR ARBETSPENSION

Arbetsgivaren bör ofördröjligen sända detta meddelande till den pensionsanstalt, där pensionsskyddet anordnats. På basen av meddelandet bestämes arbetsgivaren tillfallande, i 23 § lagen om pension för arbetstagare avsedd fondandel.

Uppgifter om arbetsgivaren

Namn	
Adress	Tel.
Förfrågningar besvaras av	

Uppgifter om arbetstagaren

Arbetspensionskortets nummer (om numret ej är känt antecknas födelsetid)	Släktnamn	
	Förnamn	
Boningskommun	Makes förnamn och tidigare släktnamn	Makes födelsetid
Erhåller arbetstagaren eller har han ansökt om folkpension?		
Sedan när har arbetstagaren erhållit folkpension?		
Erhåller arbetstagaren eller har han ansökt om annan pension, fortgående ersättning, sjukpenning för viss tid eller annan däremot svarande ersättning? På vilken grund? Pensionens eller ersättningens månatliga belopp och dess utbetalare?		

I det syfte 23 § lagen om pension för arbetstagare avser meddelar jag, att jag i stället för pension enligt denna lag väljer i 5 § lagen om socialhjälp avsett underhåll av min ovannämnda arbetsgivare.

Ort och tid

Arbetsstagarens underskrift

Namnteckningens riktighet intygas:

Jag meddelar, att jag, försåvitt de nuvarande förhållandena fortbestår, kommer att till ovannämnda arbetstagare erlægga i 5 § lagen om socialhjälp avsett underhåll till ett belopp av _____ nmk i månaden räknat från den _____.

Ort och tid

Arbetsgivarens underskrift

Har arbetstagaren icke uppnått pensionsåldern enligt villkoren för det i anslutning till arbetsförhållandet anordnade pensionsskyddet och erhåller han ej heller folkpension, bör arbetsgivaren medelst läkarintyg eller på annat sätt för pensionsanstalten utreda, att arbetstagaren är arbetsoförmögen. Av Pensionsskyddscentralen godkänd blankett

ILMOITUS HUOLTOAPULAIN 5 §:n
MUKAISEN ELATUKSEN VALITSE-
MISESTA TYÖELÄKKEEN SIJASTA

Työnantajan on viipymättä lähetettävä tämä ilmoitus sille eläkelaitokselle, jossa eläketurva on järjestetty. Ilmoituksen perusteella määrätään työnantajalle tuleva työntekijäin eläkelain 23 §:ssä tarkoitettu rahasto-osuus.

Työnantajaa koskevia tietoja

Nimi	
Osoite	Puh.
Tiedusteluihin vastaa	

Työntekijää koskevia tietoja

Työeläkekortin numero (Jos numeroa ei tiedetä, merkitään syntymäaika)	Sukunimi	
	Etunimet	
Asuinkunta	Puolison etunimet ja aikaisempi sukunimi	Puolison syntymäaika
Saako työntekijä tai onko hän hakenut kansaneläkettä?		
Mistä lukien työntekijä on saanut kansaneläkettä?		
Saako työntekijä tai onko hän hakenut muuta eläkettä tai jatkuvaa korvausta taikka määräaikaista sairauspäivärahaa tai muuta siihen verrattavaa korvausta? Millä perusteella? Eläkkeen tai korvauksen määrä kuukaudessa ja sen maksaja?		

Työntekijäin eläkelain 23 §:ssä edellytetyssä tarkoituksessa ilmoitan sanotun lain mukaisen eläkkeen sijasta valitsevani huoltoapulain 5 §:n mukaisen elatuksen yllä mainitulta työnantajaltani.

Paikka ja aika

Työntekijän allekirjoitus

Nimikirjoituksen oikeaksi todistavat:

Ilmoitan tulevani, sikäli kuin nykyiset olosuhteet pysyvät ennallaan, maksamaan yllä mainitulle työntekijälle huoltoapulain 5 §:n mukaisena elatuksena _____ nmk kuukaudessa _____ lukien.

Paikka ja aika

Työnantajan allekirjoitus

Jos työntekijä ei ole täyttänyt työsuhteeseen liittyvän eläketurvan ehtojen mukaista eläkeikää eikä myöskään saa kansaneläkettä, työnantajan on lääkärintodistuksella tai muulla tavoin selvitettävä eläkelaitokselle, että työntekijä on työkyvytön.